

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 9 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

ś.†p.

Jadwiga Grabowska

opatrzona SS. Sakramentami oddała swą duszę anielską Bogu dnia 25-go czerwca 1919 r. w wieku lat 28, w Granżyszkach, pow. Oszmiański, Ziemia Wileńska.

Zbożały brat, ksiądz Wacław Grabowski, z rodzicami i całym rodzeństwem, zaprasza krewnych i przyjaciół dla oddania ostatniej usługi najlepszej, najwerniejszej i najdroższej siostrze, córce ś. p. Jadzi 30-go czerwca r. b. o godz. 3-ej z traktu Oszmiańskiego do kościoła św. Ducha.

W poniedziałek nabożeństwo żałobne o godz. 10-ej rano i złożenie zwłok na cmentarz Rossa.

OGŁOSZENIE

Niniejszem podaję do wiadomości, że pp. adwokaci, pomocnicy adwokatów oraz obrońcy sądowi, życzący bronić sprawy w Sądzie Pokoju lub Sądzie Okręgowym w Wilnie, mają zarejestrować się w kancelarii prezesa Sądu Okręgowego, S-to Jerska № 36.

Prezes Sądu: A. Zmaczyński
Sekretarz: A. Kapicki

TEATR POLSKI. GMACH «LUTNI» (S-to Jerska № 6.)
»ZRZESZENIE ARTYSTÓW DRAMATYCZNYCH«.

Dzisiaj, w sobotę, 28-go czerwca 1919 r.

Siostra Helena,

komedia w 3 aktach przez L. K.

Początek o godz. 7^{1/2} wieczorem.

Kasa czynna jest codziennie od godziny 11—1 i od 5—7 wieczorem.

KOMUNIKAT SZTABU GENERALNEGO

z dn. 25 czerwca.

FRONT GALICYJSKO-WOŁYŃSKI.

Na froncie galicyjskim wzmożona działalność bojowa. Trzykrotne ataki ukraińskie na Ostrowczyk Polny odparto z krwawymi stratami dla nieprzyjaciela.

Oddziały nasze w kontrataku dotarły i obsadziły Beżec i Buzek.

Odparto również atakujące oddziały ukraińskie w rejonie Gołogów.

Ukraińcy ponieśli tutaj ogromne straty w zabitych i rannych, tracąc przytem jeńców i karabin maszynowy.

Między Rohatynem i Bursztynem walki trwają.

Na Wołyniu pod Rafalówką stały ogień karabinowy.

FRONT POLESKI:

Bez zmian.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI.

Ożywiona działalność wywiadowcza ze strony nieprzyjaciela w rejonie Korelicz. Poza tem na froncie spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Haller, pułkownik.

POZNAŃ (z dn. 25 b. m. P. A. T.)—
Komunikat głównego dowództwa:

FRONT PÓŁNOCNY.

Artylerja niemiecka ostrzeliwała w nocy Budniaki, Zamość i Węglewo.

Na północ od Budzyna i pod Węglowem utarczki z patrolami niemieckimi.

FRONT ZACHODNI.

Pod Grodnem i Węgielnem słaby ogień miotaczy młm.

Zresztą bez zmian.

FRONT POŁUDNIOWY:

W Kapińskim w dalszym ciągu wzmożona działalność artylerji. Na innych odcinkach utarczki z patrolami niemieckimi.

Szef sztabu generał podporucznik Wroczyński.

Sprawa polska wobec kapitulacji Niemiec.

Nie mieliśmy nigdy ambicji dorównania różnym «Times'om» w rozstrzygnięciu kwestji wszechświatowych, ani też konkutowania z panią de Thèbes w przepowiadaniu przyszłości. Rozumiemy ogromną doniosłość momentu przeżywanego, najważniejszego może od pięciu lat, to jest od chwili wybuchu wojny. Nie zamierzamy jednak stawiać dziś sawiłych horosko-

pów politycznych, pozostawiając to lepiej wtajemniczonym, ograniczymy się tylko do wyjaśnienia położenia tak, jak ono dziś się nam przedstawia.

Jak każda inna sprawa, tak i kapitulacja Niemiec, ich zgoda na podpisanie traktatu pokojowego posiada dwie strony: dodatnią zarówno jak i ujemną. Nie ulega kwestji, iż Niemcy, przyjmując warunki, zdawali sobie sprawę, że będą musieli wypełnić je sumiennie... o ile dotyczą bezpośrednio ententy, co zaś do granicy wachodniej, polskiej, to zamiar zlekceważenia przyjętych warunków od początku aż nadto był widocznym. Niemcy wychodzą tu z założenia, że państwa zachodnie, zwłaszcza Francja, o ile zadowolone zostaną całkowicie co do swych własnych żądań, mniej okażą się skore do rozpoczęcia nowej wojny wyłącznie w celu dopomożenia Polsce. Zresztą rząd niemiecki otwarcie nie będzie się sprzeciwiał nawet ustępstwom na rzecz Polski, o ile zostały przewidziane traktatem pokojowym, co mu nie przeszkodziłoby potajemnie organizować na terenach przyznanych Polsce zbrojnego oporu.

Opór ten wypadnie nam złamać siłą naszego oręża; wymaga tego nie tylko nasz interes narodowy ale i prestiż młodego naszego państwa. Nie ulega wątpliwości, iż w razie, gdyby Niemcy nie podpisali traktatu, mielibyśmy ze strony naszych zachodnich sprzymierzeńców, t. j. ententy, bardziej czynną pomoc, i że dziś ta sama ententa, jako bezpośrednio już niezainteresowana w tej czyste polskiej sprawie, mniej gorliwie obstawać będzie w naszej obronie, ograniczając się do pomocy moralnej oraz materialnej w zakresie dostarczenia niektórych materiałów wojennych. Główny ciężar walki na nas będzie spoczywać — i w tem jest może ujemna dla nas strona przyjęcia przez Niemców traktatu.

Faktu tego nie możemy jednak traktować zbyt jednostronnie. Przedewszystkiem więc należy uświadomić sobie, że tereny poniekąd sporne, o które najbardziej chodzi Niemcom, jak np. Gdańsk oraz Góry Śląsk, nie zostały bezwarunkowo przyznane Polsce, Gdańsk ma zaś stać wolnym portem pod protekcją ligi narodów, podczas gdy Śląsk przejść ma jeszcze przez plebiscyt. Dopóki to nastąpi, kraj ten administrowany będzie przez władze państw sprzymierzonych. A więc nie polskie wojska, jeno wojska ententy wkroczyć winny lada dzień na te sporne terytoria — przed sztandarami zaś swych zwycięzców, Niemcy niewątpliwie uchylą głowy i ukręcą swą butę.

Podpisanie traktatu przez Niemców ma jeszcze jedną dla nas do-

datnią stronę: pozostawia nam znacznie większą swobodę działania niż dotychczas. Oto Francja przysłała nam hallerczyków, dostarczyła wszelkich materiałów wojennych, ekwipunku i nawet instruktorów — uczyniła to jednak w pierwszym rzędzie w tym celu, abyśmy na wypadek niepodpisania przez Niemców warunków, dopomogli do ich zgnębienia. Plan był obmyślany w ten sposób, iż wojska francuskie wkroczyć miały od zachodu, flota angielska bombardować miała porty niemieckie, naszym zaś zadaniem byłoby utrzymanie granicy wschodniej. Foch miał główne dowództwo nad wszystkimi siłami zbrojnymi sprzymierzonych, a więc i nad naszymi. Z jego to rozkazu musieliśmy osłabić nasz front ukraiński, przerwać ofensywę na froncie bolszewickim, byle tylko wszystkie siły zgromadzić na granicy niemieckiej. Jak ciężko było naszemu dowództwu wojskowemu zgodzić się na przerwanie akcji bojowej na wschodzie, w chwili najpomyślniejszego jej rozwoju, dowodzi fakt, iż ententa, w celu skłonienia nas musiała nawet użyć groźby blokady, Ameryka zaś w ciągu dziewięciu dni powstrzymała dowóz żywności. Ostatecznie musieliśmy poddać się woli naszych sprzymierzonych — jak wielką zaś było to z naszej strony ofiarą, dowiodły ostatecznie wypadki w Galicji Wschodniej.

Dzisiaj wszelki nacisk ze strony ententy ustaje, będziemy mogli kierować się już wyłącznie tylko własnym interesem, gdyż interesy ententy dostatecznie przez traktat zostały zagwarantowane, pomoc nasza staje się zbędną. Jeżeli będziemy uważali za stosowne ręką zbrojską niezwłocznie praw swoich dochodzić na zachodzie — uczynimy to, przeważnie własnymi siłami i na własne ryzyko. Jeżeli przeważy zdanie, że na wschodzie znacznie większe czeka nas sędzenie i większe korzyści — przetrzucimy tu zastępy nasze, by w niepowstrzymanym pochodzie niosły zwycięskie sztandary nasze ku historycznym granicom Rzeczypospolitej.

Tak lub inaczej po raz pierwszy poczynamy się panami w naszym domu, odpowiedzialnymi za przyszłość swą jedynie przed sobą. Winniśmy jasno zdać sobie sprawę, iż dziś na siebie liczyć możemy, ale też żadnej innej oprócz swojej nie podlegamy kontroli. Z państwami ententy będzie nas łączyć stosunek przyjazny, ale nie stosunek opiekuna i pupila, stosunek podwładnego do rozkazodawcy.

Pierwszy raz po stu dwudziestu pięciu latach poczynamy się Polska istotnie samodzielną, bez niczyjej laskawej opieki. Trudne będą być może

